

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра криміналістики

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ВИКОРИСТАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗНАНЬ В ЮРИДИЧНІЙ
ДІЯЛЬНОСТІ»**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Статус навчальної дисципліни – за вибором студента

Рік набору – 2022

Харків 2022

Робоча програма навчальної дисципліни «Використання спеціальних знань в юридичній діяльності» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2022. 29 с.

Розробники:

Шепітько Валерій Юрійович, доктор юридичних наук, професор,
академік НАПрН України;
Демидова Євгенія Євгеніївна, кандидатка юридичних наук, доцентка,
доцентка кафедри криміналістики;
Домашенко Олексій Михайлович, кандидат юридичних наук, асистент
кафедри криміналістики;
Колеснікова Інна Анатоліївна, кандидатка юридичних наук, асистентка
кафедри криміналістики;
Латиш Катерина Володимирівна, кандидатка юридичних наук,
асистентка кафедри криміналістики

Затверджено на засіданні кафедри криміналістики
(протокол № 7 від 16 червня 2022 р.)

Завідувач кафедри - Шепітько Валерій Юрійович, доктор юридичних наук,
професор, академік НАПрН України.

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Очікувані результати навчання.....	6
3. Зміст програми навчальної дисципліни.....	9
4. Обсяг і структура навчальної дисципліни.....	
4.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання.....	13
4.2. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання.....	15
5. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання	17
6. Критерії оцінювання результатів навчання.....	18
7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти денної/заочної форми навчання.....	20
8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни.....	21

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Використання спеціальних знань в юридичній діяльності» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Право» другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право».

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Дидактична структура навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4,0	Галузь знань – 08 «Право»	За вибором студента	За вибором студента
Кількість модулів – 3	Спеціальність – 081 «Право»	Рік підготовки: 2022-2023	Рік підготовки: 2022-2023
		семестр	семестр
Загальна кількість годин - 120	Рівень освіти – другий (магістерський)	1-2	1-2
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 - 4, самостійної роботи студента - 6 - 8.		Лекції	Лекції
		20 год.	6 год.
		Практичні/ семінарські заняття	Практичні /семінарські заняття
		20 год.	4 год.
		Самостійна робота	Самостійна робота
80 год.	110 год.		
		Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (диференційований залік)	Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (диференційований залік)

Мета навчальної дисципліни – формування високого рівня знань щодо основних наукових, методичних, організаційно-тактичних та процесуальних положень використання спеціальних знань в юридичній діяльності та практичних навичок їх застосування.

Завдання:

- формування системи теоретичних знань щодо інституту використання спеціальних знань, його змістовного наповнення;
- наведення характеристики форм використання спеціальних знань,

диференціації суб'єктів, які володіють спеціальними знаннями, окреслення їх прав, обов'язків та відповідальності;

- формування знань щодо основних напрямків використання спеціальних знань та їх специфіки у кримінальному, господарському, цивільному та адміністративному судочинстві, а також під час провадження іншої юридичної діяльності (нотаріальних дій, оцінки майна тощо);

- опанування механізмом взаємодії суб'єктів юридичної діяльності (слідчих, адвокатів тощо) з обізнаними особами (судовими експертами, спеціалістами, перекладачами);

- набуття знань та практичних навичок щодо організації залучення судових експертів та проведення різних видів судових експертиз;

- формування умінь та навичок оформлення матеріалів для призначення різних видів судових експертиз;

- набуття знань та практичних навичок щодо особливостей залучення спеціалістів до кримінального провадження;

- набуття знань та практичних навичок щодо використання спеціальних знань під час здійснення слідчих (розшукових), негласних слідчих (розшукових) дій та судового провадження.

- формування умінь та практичних навичок оцінки результатів використання спеціальних знань, здійснення їх критичного та системного аналізу, виявлення недоліків і помилок.

Пререквізити: «Теорія права», «Історія держави та права України», «Конституційне право», «Логіка», «Мова української юриспруденції», «Адміністративне судочинство», «Цивільний процес», «Кримінальний процес», «Криміналістика».

Кореквізити: «Приватне право: сучасні доктрини в судовій та правозастосовній практиці»; «Публічне право: сучасні доктрини в судовій та правозастосовній практиці»; «Порівняльне правознавство»; «Нормативно-правове регулювання судово-експертної діяльності»; «Експертні помилки»; «Судові експертизи в сфері інформаційних технологій»; «Правовий статус

судового експерта».

Постреквізити: -

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

РН-1	Оцінювати природу та зміст базових категорій інституту використання спеціальних знань, аналізувати їх змістовного наповнення.
РН-2	Дискутувати зі складних правових проблем щодо визначення процесуального статусу судового експерта, аналізувати специфіку його діяльності у кримінальному, господарському, цивільному та адміністративному судочинстві, а також під час провадження іншої юридичної діяльності.
РН-3	Демонструвати розуміння змісту правового статусу спеціаліста та інших осіб, що володіють спеціальними знаннями, співвідносити діяльності спеціаліста та судового експерта.
РН-4	Аналізувати змістовне наповнення процесу експертного дослідження різних видів судових експертиз, визначати процедурні рішення, що ухвалюються на кожній стадії.
РН-5	Демонструвати знання та розуміння методик провадження різних видів судових експертиз, розкривати зміст сучасних методів дослідження, аналізувати правомірність та допустимість їх застосування.
РН-6	Демонструвати навички організації залучення судових експертів до кримінального провадження та проведення різних видів судових експертиз, здійснювати планування послідовності призначення кількох експертиз та правильно визначати вид судової експертизи.
РН-7	Демонструвати навички ефективного та результативного застосування результатів використання спеціальних знань у юридичній діяльності.
РН-8	Демонструвати навички залучення спеціалістів та інших осіб, що володіють спеціальними знаннями до кримінального провадження.
РН-9	Оцінювати висновок судової експертизи, роз'яснювати його змістовні положення та обґрунтовано формулювати свою позицію щодо напрямків його застосування.
РН-10	Демонструвати навички підготовки матеріалів до призначення судових експертиз, визначення мети та обсягу дослідження.
РН-11	Демонструвати навички до логічного, критичного і системного аналізу результатів використання спеціальних знань.
РН-12	Демонструвати навички складання проєктів постанов про призначення різних видів судових експертиз.

Викладання навчальної дисципліни забезпечує формування у здобувача вищої освіти загальних і спеціальних компетентностей та досягнення результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти відповідної спеціальності та освітньо-професійною програмою «Право», а саме:

Загальних компетентностей:

ЗК2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК1.1. Здатність вирішувати проблеми інноваційного характеру.

ЗК1.2. Здатність оцінювати та підтримувати якість результату професійної і соціальної діяльності.

ЗК1.3. Здатність формулювати особисту думку та доказово її представляти.

ЗК1.5. Здатність до лідерства, відповідальності, ухвалення неупереджених і вмотивованих рішень.

Спеціальних компетентностей:

СК 1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності.

СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.

СК7. Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні.

СК 10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.

СК 15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.

СК1.1. Здатність аналізувати механізми оцінки ефективності юридичної практики за напрямками (галузлями) юридичної діяльності.

СК1.5. Здатність вирішувати колізійні проблеми правового регулювання суспільних відносин.

Програмних результатів навчання:

ПРН1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

ПРН2. Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами.

ПРН3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.

ПРН4. Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки.

ПРН6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

ПРН7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

ПРН8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

ПРН11. Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції.

ПРН13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів.

ПРН15. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування.

ПРН17. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.

ПРН1.1. Визначати індикатори якості й ефективності юридичної практики.

ПРН 1.4. Характеризувати особливості інноваційної діяльності та інноваційного менеджменту у правовій сфері.

3. Зміст програми навчальної дисципліни

Модуль 1. Загальні положення використання спеціальних знань у юридичній діяльності

Сутність спеціальних знань. Поняття спеціальних знань, їх структура, зміст. Історико-правовий аспект розвитку та становлення інституту спеціальних знань. Диференціація спеціальних знань. Співвідношення спеціальних, загальнодоступних та юридичних знань. Правова регламентація та наукові засади використання спеціальних знань у юридичній діяльності. Мета та завдання залучення спеціальних знань при розслідуванні кримінальних правопорушень. Умови правомірності та допустимості використання спеціальних знань.

Обізнані особи. Поняття обізнаної особи, її види та функції. Роль обізнаних осіб у застосуванні спеціальних знань. Диференціація суб'єктів, які володіють спеціальними знаннями. Співвідношення діяльності судового експерта та спеціаліста. Інші суб'єкти, які володіють спеціальними знаннями (їх права, обов'язки та відповідальність). Експерт з питань права, його компетенція та специфіка процесуального статусу.

Судовий експерт. Правовий статус судового експерта у кримінальному, господарському, цивільному та адміністративному судочинстві. Державні та приватні судові експерти. Компетенція та компетентність судового експерта. Професійні та кваліфікаційні вимоги, що висуваються до судових експертів. Підготовка судових експертів. Атестація судових експертів. Державний Реєстр атестованих судових експертів. Взаємодія судового експерта з правоохоронними органами. Експертна ініціатива.

Спеціаліст. Права, обов'язки та відповідальність спеціаліста у кримінальному, господарському, цивільному та адміністративному судочинстві. Вимоги, що пред'являються до спеціалістів. Правовий статус

перекладача та інших осіб, що володіють спеціальними знаннями. Роль спеціаліста у кримінальному провадженні.

Напрямки використання спеціальних знань. Специфіка використання спеціальних знань у кримінальному, господарському, цивільному та адміністративному судочинстві. Використання спеціальних знань під час здійснення нотаріальних дій, оцінки майна. Особливості використання спеціальних знань у професійній діяльності адвоката (захисника).

Форми використання спеціальних знань. Поняття та підстави для класифікації форм використання спеціальних знань. Процесуальні та непроцесуальні форми використання спеціальних знань, їх особливості. Науково-правова експертиза, її сутність та значення. Нетрадиційні та перспективні знання у юридичній діяльності. Використання поліграфу.

Модуль 2. Організаційно-тактичні засади залучення судового експерта та спеціаліста до кримінального провадження

Судова експертиза. Поняття судової експертизи. Судова експертиза та її співвідношення з іншими формами використання спеціальних знань. Об'єкти судової експертизи. Завдання судової експертизи, їх класифікація. Підстави класифікації судових експертиз. Різновиди експертиз у кримінальному судочинстві (класи, роди, види, підвиди). Формування нових різновидів судових експертиз. Первинна судова експертиза. Повторна судова експертиза. Додаткова судова експертиза. Комісійна судова експертиза. Комплексна судова експертиза.

Оформлення матеріалів для призначення судової експертизи. Правова регламентація залучення судового експерта. Підготовка об'єктів для експертного дослідження. Підбір зразків для порівняльного дослідження. Визначення експертних завдань. Формулювання запитань експерту. Особливості оформлення матеріалів при призначенні додаткової, повторної, комісійної та комплексної криміналістичної експертизи. Постанова про призначення судової експертизи. Слідчі помилки при залученні судового експерта.

Організація проведення судових експертиз. Визначення експертної установи. Функції керівника експертної установи при надходженні матеріалів на первинну, додаткову, повторну, комісійну та комплексну експертизи.

Судово-експертне дослідження. Стадії експертного дослідження. Попереднє дослідження, детальне дослідження, оцінка результатів дослідження і формулювання висновків. Поняття і структура попереднього дослідження об'єктів експертизи. Роздільне дослідження: поняття, сутність, значення. Порівняльне дослідження. Поняття та значення експертного експерименту, випадки обов'язкового його проведення. Методи та методика експертного дослідження. Експертна ініціатива та її відображення у висновку експерта. Реєстр методик проведення судових експертиз. Державна реєстрація експертних методик: вимоги, процедура оформлення. Інформаційне та науково-технічне забезпечення проведення судових експертиз.

Висновок судової експертизи. Сутність, структура та зміст висновку судової експертизи. Види висновків судових експертиз. Висновок експерта як джерело доказів. Оцінка висновку судової експертизи. Поняття та види експертних помилок. Експертні помилки і неправдивий висновок експерта. Способи виявлення експертних помилок та шляхи їх усунення. Рецензування висновків експерта.

Залучення спеціаліста до кримінального провадження. Роль спеціаліста у кримінальному провадженні. Обов'язкові випадки залучення спеціалістів до кримінального провадження. Функції та форми використання спеціальних знань спеціаліста у кримінальному провадженні. Організаційно-тактичні засади залучення спеціаліста до кримінального провадження.

Залучення перекладача (сурдоперекладача) до кримінального провадження. Роль перекладача (сурдоперекладача) у кримінальному провадженні. Обов'язкові випадки залучення перекладача до кримінального провадження. Функції перекладача (сурдоперекладача) у кримінальному провадженні. Порядок залучення перекладача (сурдоперекладача) до кримінального провадження.

Модуль 3. Використання спеціальних знань під час досудового розслідування та судового розгляду

Використання спеціальних знань під час проведення огляду місця події.

Види та форми використання спеціальних знань під час огляду місця події. Мета залучення спеціаліста до огляду місця події, його права та обов'язки під час проведення. Випадки обов'язкового залучення спеціалістів. Тактика залучення спеціаліста та інших осіб, що володіють спеціальними знаннями, до огляду місця події. Судово-медичний експерт та його роль під час огляду місця події. Взаємодія слідчого та спеціаліста.

Використання спеціальних знань під час проведення обшуку. Види та форми використання спеціальних знань під час обшуку. Мета залучення спеціаліста до обшуку, його права та обов'язки під час проведення. Тактика залучення спеціаліста та інших осіб, що володіють спеціальними знаннями, до проведення обшуку. Взаємодія слідчого та спеціаліста.

Використання спеціальних знань під час проведення допиту. Види та форми використання спеціальних знань під час допиту. Мета залучення спеціаліста до проведення допиту. Випадки обов'язкового залучення спеціалістів. Тактика залучення спеціаліста та інших осіб, що володіють спеціальними знаннями. Залучення перекладача до проведення допиту. Залучення педагога або психолога до проведення допиту.

Використання спеціальних знань під час проведення слідчого експерименту. Види та форми використання спеціальних знань під час слідчого експерименту. Мета залучення спеціаліста до проведення слідчого експерименту. Тактика залучення спеціаліста та інших осіб, що володіють спеціальними знаннями. Залучення судово-медичного експерта.

Використання спеціальних знань під час проведення негласних слідчих (розшукових) дій. Сутність та завдання використання спеціальних знань в процесі проведення негласних слідчих (розшукових) дій. Організаційно-тактичні основи використання спеціальних знань в процесі проведення втручання у приватне спілкування. Організаційно-тактичні основи

використання спеціальних знань в процесі проведення контролю за вчиненням кримінального правопорушення. Використання спеціальних знань в процесі проведення негласного отримання зразків для порівняльного дослідження.

Використання спеціальних знань під час судового провадження. Форми використання спеціальних знань під час судового провадження. Участь судового експерта у судовому засіданні. Допит судового експерта. Проведення судової експерти під час судового провадження. Участь спеціаліста, перекладача під час судового провадження.

4.Обсяг і структура навчальної дисципліни

4.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання

№ п/п	Дата проведення (згідно розкладу)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття, семінарські заняття, колоквиуми тощо	Самостійна робота
		Модуль 1. Загальні положення використання спеціальних знань у юридичній діяльності				
		Тема 1. Загально-теоретичні положення використання спеціальних знань у юридичній діяльності	12	2	2	8
		Тема 2. Обізнані особи, їх правовий статус	12	2	2	8
		Тема 3. Форми та напрямки використання спеціальних знань в юридичній	12	2	2	8

		діяльності				
		<i>Разом</i>	36	6	6	24
		Модуль 2. Організаційно-тактичні засади залучення судового експерта та спеціаліста до кримінального провадження				
		Тема 1. Організація, порядок та тактика залучення судового експерта до кримінального провадження	12	2	2	8
		Тема 2. Наукові та методичні засади проведення судової експертизи	12	2	2	8
		Тема 3. Висновок судової експертизи: види, структура та зміст. Оцінка висновку експерта	12	2	2	8
		Тема 4. Тактика залучення спеціаліста, перекладача до кримінального провадження	12	2	2	8
		<i>Разом</i>	48	8	8	32
		Модуль 3. Використання спеціальних знань під час досудового розслідування та судового розгляду				
		Тема 1. Використання спеціальних знань під час слідчих (розшукових) дій	12	2	2	8

		Тема 2. Використання спеціальних знань під час здійснення негласних слідчих (розшукових) дій	12	2	2	8
		Тема 3. Використання спеціальних знань під час судового провадження	12	2	2	8
		<i>Разом</i>	36	6	6	24
		Усього годин / кредитів ECTS	120/4,0	20	20	80

4.2. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

№ п/п	Дата проведення (згідно розкладу)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття, семінарські заняття, колоквиуми тощо	Самостійна робота
		Модуль 1. Загальні положення використання спеціальних знань у юридичній діяльності				
		Тема 1. Загально-теоретичні положення використання спеціальних знань у юридичній діяльності	15	2	2	11
		Тема 2. Обізнані особи, їх правовий статус	11	-	-	11
		Тема 3. Форми та напрямки використання спеціальних знань в юридичній діяльності	15	2	2	11
		<i>Разом</i>	41	4	4	33

		Модуль 2. Організаційно-тактичні засади залучення судового експерта та спеціаліста до кримінального провадження				
		Тема 1. Організація, порядок та тактика залучення судового експерта до кримінального провадження	13	2	-	11
		Тема 2. Наукові та методичні засади проведення судової експертизи	11	-	-	11
		Тема 3. Висновок судової експертизи: види, структура та зміст. Оцінка висновку експерта	11	-	-	11
		Тема 4. Тактика залучення спеціаліста, перекладача до кримінального провадження	11	-	-	11
		<i>Разом</i>	46	2	-	44
		Модуль 3. Використання спеціальних знань під час досудового розслідування та судового розгляду				
		Тема 1. Використання спеціальних знань під час слідчих (розшукових) дій	11	-	-	11
		Тема 2. Використання спеціальних знань	11	-	-	11

		під час здійснення негласних слідчих (розшукових) дій				
		Тема 3. Використання спеціальних знань під час судового провадження	11	-	-	11
		<i>Разом</i>	33	-	-	33
		Усього годин / кредитів ECTS	120/4,0	6	4	110

5. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Використання спеціальних знань в юридичній діяльності» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: вирішення практичних та ситуаційних завдань, усне/письмове опитування, вирішення завдань під час роботи зі зразками та колекціями процесуальних документів (постановами, експертними висновками), відпрацювання навичок використання окремих науково-технічних засобів та їх комплектів тощо. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки студента у вивченні матеріалу. У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0, 3, 4, 5);

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться у формі виконання лабораторних робіт. Впродовж навчання студенти виконують *2 лабораторні роботи*. Представляють портфоліо лабораторних робіт. Максимальна кількість балів за виконання лабораторної роботи – 10.

Обов'язковою формою самостійної роботи студентів є підготовка

індивідуальної підсумкової письмової роботи. Максимальна кількість балів за результатами захисту індивідуальної підсумкової письмової роботи – 20 балів.

Формою підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є диференційований залік. Мінімальна кількість балів для отримання диференційованого заліку – 60.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів:

Поточний контроль					Самостійна робота студентів	Підсумкова оцінка знань (диференційований залік)
Модуль № 1	Модуль № 2		Модуль № 3			
п/з	п/з	л/р	п/з	л/р		
max 20	max 20	max 10	max 20	max 10	max 20	max 100

6. Критерії оцінювання результатів навчання

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті	Max 5	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	4	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	3	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Лабораторна робота	Max 10	Високий (творчий) рівень щодо застосування науково-технічних засобів і технологій, криміналістичних прийомів, методологічних рекомендацій
	7	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри, але є незначні помилки. Середній рівень щодо застосування науково-технічних засобів і технологій, криміналістичних прийомів, методологічних рекомендацій.
	5	Задовільний рівень щодо застосування науково-технічних засобів і технологій, криміналістичних прийомів, методологічних рекомендацій
	Min 0	Незадовільний рівень щодо застосування науково-технічних засобів і технологій, криміналістичних прийомів, методологічних рекомендацій.

Індивідуальна підсумкова письмова робота	Max 20	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри. Робота не містить методологічних помилок, є посилання на джерела та власні висновки. При захисті продемонстровані глибокі знання теми, а також доведеність висновків, позицій, класифікацій тощо.
	15	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри. Робота містить незначні методологічні помилки, є посилання на джерела, є власні висновки. При захисті продемонстровані достатні знання теми, а також доведеність висновків, позицій, класифікацій тощо.
	10	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри, але з незначними помилками. Робота містить методологічні та змістовні помилки, є посилання на джерела, є власні висновки. При захисті продемонстровані достатні знання теми, але виникли проблеми з аргументації окремих понять та суджень у роботі, доведеність висновків.
	5	Робота оформлена з помилками та порушеннями кафедральних вимог щодо форми роботи. Робота містить методологічні та змістовні помилки, використано недостатню кількість джерел для обґрунтування дослідження та висновків. При захисті виникли труднощі щодо розкриття змісту теми, наведення аргументів стосовно окремих положень роботи та обґрунтованості і доведеності висновків.
	Min 0	Робота оформлена неналежним чином, без посилання на джерела та містить методологічні помилки. При захисті автор роботи не може продемонструвати знання з обраної теми, навести аргументацію понять та здійснити аналіз інформації. Робота виконана з порушенням вимог академічної доброчесності.

Диференційований залік	100	1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в основних наукових доктринах і концепціях навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з навчальної дисципліни й використання отриманих знань у практичній роботі.
	90	1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою.

зараховано		3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	85	1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих помилок. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	75	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Помилки й суттєві неузгодженості у відповіді на заліку за наявності знань для їх самостійного усунення або за допомогою викладача.
	70	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Помилки у відповіді на заліку за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.
	60	1. Прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Наявність помилок у відповіді на питання на заліку.
не зараховано	55	1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.

7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти денної/заочної форми навчання

Шкала підсумкового педагогічного контролю

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою для заліку	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 – 100

В	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
С	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
Д	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
Е	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс		0 – 34

8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

Господарський процесуальний кодекс України від 06.11.1991 № 1798-ХІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12#Text>.

Інструкція з організації діяльності слідчих підрозділів Національної поліції України: затв. Наказом МВС України від 06.07.2017 № 570. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0919-17#Text>.

Інструкція з організації проведення та оформлення експертних проваджень у підрозділах Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України, затв. Наказом МВС України від 17.07.2017 № 591. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1024-17#Text>.

Інструкція з організації функціонування криміналістичних обліків експертної служби МВС України: затв. Наказом МВС України від 10.09.2009 № 390. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0963-09#Text>.

Інструкція про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні: затв. Наказом МВС України, Служби безпеки України,

Адміністрації Державної прикордонної служби України, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України від 16.11.2012 № 114/1042/516/1199/936/1687/5. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0114900-12#Text>.

Інструкція про поведіння з вибуховими матеріалами в органах і підрозділах Національної поліції України та підрозділах Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України: затв. Наказом МВС України від 19.08.2019 № 691. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1081-19#Text>.

Інструкція про порядок виготовлення, придбання, зберігання, обліку, перевезення та використання вогнепальної, пневматичної, холодної і охолощеної зброї, пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами несмертельної дії, та патронів до них, а також боєприпасів до зброї, основних частин зброї та вибухових матеріалів: затв. Наказом МВС України від 21.08.1998 № 622. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0637-98#Text>.

Інструкція про порядок залучення працівників органів досудового розслідування поліції та Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України як спеціалістів для участі в проведенні огляду місця події: затв. Наказом МВС України від 03.11.2015 № 1339. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1392-15#Text>.

Інструкція про порядок приймання, зберігання, обліку, знищення чи реалізації вилученої, добровільно зданої, знайденої зброї та боєприпасів до неї: затв. Наказом МВС України від 31.05.1993 № 314. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0106-93#Text>.

Інструкція про порядок функціонування дактилоскопічного обліку експертної служби МВС України: затв. Наказом МВС України від 11.09.2001 № 785 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1066-01#Text>.

Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень та Науково-методичні рекомендації з питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень : затв.

Наказом МЮ України від 08.10.1998 р. № 53/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98#Text>.

Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 № 2747-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text>

Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>

Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>.

Положення про Експертно-кваліфікаційну комісію МВС та порядок проведення атестації судових експертів Експертної служби : затв. Наказом МВС України від 21.09.2020 № 675. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0022-21#Text>.

Положення про Експертно-кваліфікаційну комісію Служби безпеки України та атестацію судових експертів : затв. Наказом ЦУ СБ України від 24.12.2014 № 855. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0044-15#Text>.

Положення про Експертну службу Міністерства внутрішніх справ України : затв. Наказом МВС України від 03.11.2015 № 1343. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1390-15#Text>.

Положення про слідчі підрозділи Національної поліції України, затв. Наказом МВС України від 06.07.2017 № 570. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0918-17#Text>

Положення про Центральну експертно-кваліфікаційну комісію при Міністерстві юстиції України та атестацію судових експертів: затв. Наказом МЮ України від 03.03.2015 № 301/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0249-15#Text> .

Порядок атестації та державної реєстрації методик проведення судових експертиз: затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 2 липня 2008 р. № 595. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/595-2008-%D0%BF#Text>.

Порядок ведення державного Реєстру атестованих судових експертів затв. Наказом МЮ України від 29.03.2012 № 492/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0484-12#Text>.

Порядок ведення Реєстру методик проведення судових експертиз: затв. Наказом МЮ України від 02.10.2008 № 1666/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0924-08/print1464905809202823#Text>.

Порядок присвоєння кваліфікаційних класів судових експертів працівникам науково-дослідних установ судових експертиз Міністерства юстиції України : затв. Наказом МЮ України від 30.12.2011 № 3660/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0002-12#Text>.

Порядок проведення рецензування висновків судових експертів: затв. Наказом МЮ України від 03.02.2020 № 335/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0131-20#Text>.

Про судову експертизу в кримінальних і цивільних справах: Постанова Пленуму Верховного суду України від 30.05.97 № 8. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0008700-97#Text>.

Про судову експертизу: Закон України від 25.02.1994 № 4038-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12#Text>.

Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 року № 1618-IV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>.

Література

Основна література

Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. : Т. 20 : Криміналістика, судова експертиза, юридична психологія / Авдєєва Г. К. та ін. ; редкол.: В. Ю. Шепітько (голова) та ін. ; Нац. акад. прав. наук України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2018. 951 с.

Демидова Є. Є. Тактика допиту обізнаних осіб: монографія. Харків: Апостіль, 2013. 232 с.

Експертизи у кримінальному провадженні: наук.-практ. посіб. / М. С. Туркот, Н. В. Нестор, А. В. Столітній. Київ: Норма права, 2020. 308 с.

Інноваційні засади техніко-криміналістичного забезпечення діяльності органів кримінальної юстиції : монографія / кол. авт. В. Ю. Шепітько, В. А. Журавель, Г. К. Авдєєва та ін. ; за заг. ред. В. Ю. Шепітька, В. А. Журавля. – Харків: Вид. агенція «Апостіль», 2017. С. 108-144.

Консультації спеціаліста на стадії досудового розслідування: практичний посібник / С. О. Шевцов, О. А. Кожевніков. Харків, 2021. 37 с.

Криміналістика: підручник у 2-х т. Т. 1. / за ред. В. Ю. Шепітька. Харків: Право, 2019. 456 с.

Криміналістика: підручник у 2-х т. Т. 2 / за ред. В. Ю. Шепітька. Харків: Право, 2019. 328 с.

Основи судової експертизи : навч. посіб. для фахівців, які мають намір отримати або підтвердити кваліф. судового експерта / авт.-уклад. : Л. М. Головченко, А. І. Лозовий та ін. Харків : Право, 2016. 928 с.

Особливості підготовки матеріалів для призначення судових експертиз: навчальний посібник для працівників правоохоронних органів / Укладачі: О.П. Угровецький, В.В. Аброськін, І.Р. Шинкаренко та ін. / Міністерство юстиції України; Харківський науково-дослідний інститут судових експертиз імені Засл. проф. М.С. Бокаріуса. Харків: ХНДІСЕ ; Промінь, 2019. 180 с.

Сімакова-Єфремян Е. Б. Комплексні судово-експертні дослідження: теорія і практика: монографія. Харків : Право, 2016. 456 с.

Технологія призначення судових експертиз: практичний poradник / С.І. Перлін, С.О. Шевцов, О.В. Кокорін. Харків, 2018. 103 с.

Шевчук В.М. Криміналістика: традиції, новації, перспективи: добірка наук. пр. Харків: Право, 2020. 1280 с.

Шепітько В. Кримінальне право, криміналістика та судові науки: енциклопедія / Валерій Шепітько, Михайло Шепітько. Харків : Право, 2021. - 508 с.

Шерстюк В. М. Судово-експертна діяльність (організаційно-правові та морально-психологічні засади): монографія. Сімферополь: ООО «ДІАЙПГ», 2008. 196 с.

Яремчук В.О. Організація і тактика залучення спеціаліста при проведенні слідчих (розшукових) дій: монографія. Харків: Вид. агенція «Апостіль», 2015. 228с.

Shepitko V. Introduction to criminalistics. Kharkiv: Apostille Publishing House L.L.C, 2021. 168p.

Textbook of criminalistics. Volume I: General Theory. Edited by H. Malevski, V. Shepitko. – Kharkiv: Apostille Publishing House LLC, 2016.

The basics of criminalistics: practical manual / Anna Myrovska, Artem Samodin, Tetiana Tsymbaliuk and other ; under the general editorship of Anna Myrovska. Kyiv : Osvita Ukrainy, 2021. 148 p.

Додаткова література

Бідняк Г. С. Теорія і практика використання спеціальних знань при розслідуванні шахрайств : монограф. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2019. 152 с.

Білецька Г.А. Судова медицина та судова психіатрія: підручник / Г.А. Білецька. Харків, Право, 2018. 376 с.

Експертизи у судочинстві України: науково-практичний посібник / ред. В. Г. Гончаренко, І. В. Гора. Київ: Юрінком Інтер, 2015. 504 с.

Збірник нормопроектної та науково-аналітичної діяльності фахівців Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України у 2020 р.: проекти нормативних актів, науково-правові висновки, пропозиції та зауваження до

законодавства / упоряд.: В. С. Батиргарєєва, Д. П. Євтеєва, В. І. Борисов та ін.; НДІ вивч. проблем злочинності ім. акад. В. В. Сташиса Нац. акад. прав. наук України. Харків : Право, 2021. 584 с.

Інформаційний збірник з питань правових та організаційних основ судово-експертної діяльності / І.С. Ястреб, А.І Чернявський., Р.М Хажинський. Одеса, 2015. 228 с.

Кафедра криміналістики: історія становлення та розвитку. До 80-річчя заснування: монографія /за ред. В.Ю. Шепітько, Харків, 2020. 268 с.

Криміналістичне дослідження ДНК: технології та можливості: навчальний посібник / Р.Л. Степанюк та ін. Харків: ФОП Панов А.М., 2019. 144 с.

Особливості підготовки матеріалів при призначенні судово-почеркознавчої експертизи: методичні рекомендації / Т. В. Кузнецова, С. І. Смірнова - К: Український науково-дослідний інститут спеціальної техніки та судових експертиз Служби безпеки України, 2019. 38 с.

Столітній шлях судової експертизи в Україні (1918–2018 рр.): монографія / Харківський науково-дослідний інститут судових експертиз імені засл. проф. М.С.Бокаріуса ; за ред. О.М.Клюєва. Харків : Золоті сторінки, 2018. 336 с.

Судовий експерт: складові професійної компетентності: практичний посібник / С. О. Шевцов, Г. О. Рукавіцина, Д. О. Островерхов Київ: ДНДЕКЦ МВС України, 2021. 49 с.

Судові експертизи в процесуальному праві України: навчальний посібник / за заг. ред. О. Г. Рувіна. Київ: Видавництво Ліра-К, 2019. 424 с.

Інтернет-ресурси

Електронний архів-репозитарій Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого - <http://dspace.nlu.edu.ua/>

Електронний репозитарій ДВНЗ Ужгородського національного університету - <http://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/>

Наукова бібліотека Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого - <http://library.nlu.edu.ua/>

Національний науковий центр «Інститут судових експертиз імені засл. проф. М. С. Бокариуса» - <https://www.hniise.gov.ua>

Офіційний веб-портал Верховного Суду - https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/

Офіційний веб-портал Верховної Ради України - <http://rada.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Державного Бюро Розслідувань. - <https://dbr.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України - <http://www.kmu.gov.ua>

Офіційний веб-портал Міністерства внутрішніх справ України <https://mvs.gov.ua/uk/>

Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України - <https://minjust.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Національного антикорупційного бюро України - <https://nabu.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Президента України - <http://www.president.gov.ua>

Реєстр атестованих судових експертів - <https://rase.minjust.gov.ua>

Реєстр методик проведення судових експертиз - <https://rmpse.minjust.gov.ua>

Харківський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України – <https://ndekc.kh.ua>

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри криміналістики. URL:

[http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=itemlist&task=category
&id=79:kafedra-kriminalistiki&Itemid=151](http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=itemlist&task=category&id=79:kafedra-kriminalistiki&Itemid=151)